

NIEUWSBRIEF

Hans Böhm met zijn hond Max

nummer 77

september 2011

Geopend:
dinsdag tot en met
vrijdag en de
eerste zaterdag
van de maand van
12.00-16.00 uur

MAX EUWE CENTRUM

Max Euweplein 30A · 1017 MB Amsterdam
020-625 7017 euwemec@xs4all.nl www.maxeuwe.nl
Postbus 11513 · 1001 GM Amsterdam

BESTUUR EN MEDEWERKERS

E. Smaling, voorzitter
C. Visser, vice-voorzitter
H. van Hengel, secretaris
A. Riemens, penningmeester
J. van den Berg, algemeen lid
M. Stam, algemeen lid
G. Valk, algemeen lid

Algemeen adviseur: H. Ree
Adviseur topschaak: J. Timman
Adviseur public relations: H. Böhm
Adviseur wetenschap: H. van den Herik

Bibliothecaris: E. Straat
Conservator: L. Zevedei
Donateuradministrateur: R. Nep
Eindredactie nieuwsbrief: G. Visser
Financieel administrateur: A. Bezemer
Foto's: Bas Beekhuizen, Jürgen Vijfschaft, medewerkers MEC, archief MEC en Esmé Lammers
Manager en redacteur nieuwsbrief: E. Sibbing
Vrijwilligers: L. van den Berg, R. van Haastere, R. Hillebrandt, A. Koelewijn, C. Koster, M. Steunebrink en C. ten Woude
Webmaster: A. Warnica

VAN DE REDACTIE

Vanwege de vele positieve reacties hebben we besloten om vanaf nu drie Nieuwsbrieven per jaar uit te brengen. Ze zullen iets minder dik worden dan de laatste Nieuwsbrieven waardoor de kosten (drukken, porto) vrijwel gelijk zullen blijven. We hopen de lezers hierdoor vaker te bereiken. Bijdragen van lezers – zoals de afgelopen edities het geval was – zijn van harte welkom!

In het jaar dat het MEC 25 jaar bestaat is het leuk om even stil te staan bij de geschiedenis van de Nieuwsbrief. Nummer 1 verscheen in april 1987 – een half jaar na de opening van het MEC – en in de begintijd werd er elk kwartaal een Nieuwsbrief uitgegeven. De eerste 7 nummers waren stevast 4 pagina's dik met *bestuursmededelingen*, *nieuws uit het centrum*, *boekbespreking* en *aanwinsten-lijst bibliotheek*. Nummer 8 in 1989 was dubbeldik, met name omdat er steeds meer boekbesprekingen – door Leo Diepstraten – werden opgenomen en ook alle nieuwe boeken werden vermeld. Vanaf 1990 nam Ton Sibbing de meeste boekbesprekingen voor zijn rekening. Evert-Jan Straat is de huidige recensent. In de rubriek uit de tijdschriften

werd aangegeven welke openingen er in welke schaakbladen werden besproken. Voor de huidige (computer-)generatie is het bijna onvoorstelbaar, maar dat was jarenlang een reden voor schakers om een bezoek aan de bibliotheek van het MEC te brengen!

Vanaf Nieuwsbrief 27 (oktober 1993) werd “Onder de Loupe” een vaste rubriek waarin Leo Diepstraten zijn bevindingen uit de schaakhistorie publiceerde. Tot en met nummer 67 (mei 2005) schreef Leo in zijn columns over bijzondere schaakboeken (voornamelijk uit onze bibliotheek) en later steeds meer over schaken en kunst: schilderijen, beelden, poëzie en muziek. Leo was tevens de eerste (eind-)redacteur van de Nieuwsbrief, gevolgd door Errit Petersma, Ko van Harn en Eddy Sibbing.

MAX EUWE CENTRUM 25 JAAR

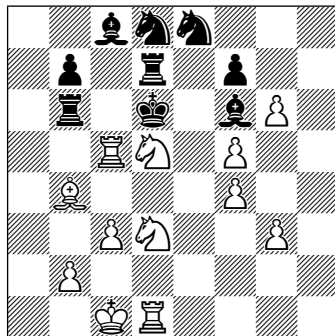
Op 8 november is het precies 25 jaar geleden dat het MEC geopend werd en op 13 december 1991 was de opening van het centrum op het Max Euweplein.

Op vrijdagmiddag 9 december gaan we dat uitgebreid vieren. Het voorlopige programma voor die middag is:

- Simultaan door Jan Timman
- Seminar "Ethiek in het schaken"
- Blindsimultaan door Daniel Stellwagen
- Opening expositie "25 jaar MEC"
- Receptie en borrel
- Audiovisuele compilatie over 25 jaar MEC
- Presentatie nieuwe boek van Jan Timman: "The art of the endgame"
- Live-coverage van de London Classic (met o.a. Carlsen, Anand, Aronian en Kramnik)

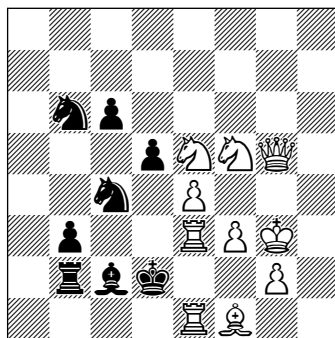
De locaties voor deze activiteiten worden later bekend gemaakt, maar noteert u in ieder geval 9 december in uw agenda!

Speciaal voor het 25-jarig jubileum van het MEC maakte Henk Prins onderstaande studie, waarin de letters M E C verwerkt zijn.

Wit aan zet, mat in 2 zetten.

Eerder had Henk al een studie gecomponeerd rond het thema **25**.

Wit aan zet, mat in 2 zetten.

Oplösungen op pagina 30 van deze Nieuwsbrief.

de folder van de Vrienden van Euwe

Een bijdrage van Albert Riemens, penningmeester van het MEC

De meesten van ons kennen het verhaal van de 7 vette en de 7 magere jaren. Welnu het Max Euwe Centrum (MEC) heeft 7 relatief vette jaren gekend met de sponsoring van Straet Holding en Global Chess. Het verkrijgen van sponsoring is in de huidige economische situatie geen eenvoudige taak. De realiteit is dat veelal op basis van persoonlijke contacten sponsoring wordt verkregen. Echter ook als je deze hebt kunnen veelbelovende projecten doodbloeden door externe (markt) omstandigheden.

Dat is waar we nu staan. Effectief betekent dit dat het beperkte eigen vermogen van het MEC wordt uitgehold. Dit kan niet eeuwig (Euwig?) doorgaan. Het MEC heeft jaarlijks 30.000 euro nodig boven reguliere inkomsten van gemeente, KNSB en donateurs. Subsporsoring (zo'n 10.000 euro) is binnen handbereik, we

hopen hier op korte termijn duidelijkheid over te hebben. Daarnaast hebben reeds 8 Vrienden van Euwe zich gecommitteerd voor 5 jaar aan het MEC, dit betekent dat we reeds de helft van 30.000 euro binnen hebben. Bravo voor de Vrienden die een substantieel bedrag jaarlijks fiscaalvriendelijk aan het MEC schenken! Indien u hierover vragen heeft kunt u terecht bij Eddy Sibbing (020-6257017), u kunt mij ook contacteren (albertriemens@gmail.com). Op de website van het MEC is meer informatie te vinden: <http://www.maxeuwe.nl/steun/>

Om terug te komen bij de kop van dit verhaal: ik hoop van harte dat we de 7 magere jaren kunnen vermijden en reken daarbij op iedere liefhebber van de nagedachtenis aan Max Euwe en alle activiteiten die het MEC organiseert. Uiteindelijk wordt hiermee de schaaksport gepopulariseerd. Eddy en het team van vrijwilligers realiseren dat op formidabele wijze! De afgelopen 10 jaar zijn nooit makkelijk geweest op financieel gebied. Naast de beschreven inkomstenstromen hebben boekenschenkingen, legaten, schenkingen van schaakcuriosita en Pro Deo activiteiten van diverse personen mede daartoe bijgedragen. Ik heb er alle vertrouwen in dat het MEC ook nu weer overleeft. Luctor et Emergo, ik worstel en kom boven, is een mooie spreuk die bij het MEC past.

Van Donateur tot Vriend, we hebben u allen nodig, dank voor uw bijdrage!

In december 2010 trad Hans Böhm uit het bestuur. Een goede reden om met Hans terug te kijken naar 21 jaar bestuurslidmaatschap van het MEC.

Begin

“Ik werd gevraagd door voorzitter Kees Snoep of ik meer betrokken wilde zijn bij het MEC. Dat wilde ik wel, maar ik had geen zin om elke keer bij die vergaderingen te zijn. Daar had Snoep een oplossing voor. We spraken een paar keer per jaar af om wat te eten en dan kwamen allerlei zaken ter sprake. Het was in het begin meer een soort adviseurschap. Snoep was in 1989 de opvolger van Henk Wille die voorzitter van het MEC én de KNSB was. Snoep was een gedreven en ambitieuze bestuurder, hij legde zijn hele ziel en zaligheid in het MEC. In zijn periode kwam het MEC tot volle bloei. Er waren vele activiteiten, zoals het opzetten van de Max Euwe Academie (trainingen voor de Topjeugd en clubschakers in heel Nederland), symposia,

schaken in gevangenissen en het Pleinfestival. Door zijn vele contacten in de financiële wereld (Snoep was een gepensioneerde registeraccountant – red.) wist hij veel sponsors te werven, zodat het MEC financieel ook gezond was. Ignace Hendriks werd aangesteld als manager. Het MEC groeide in die tijd letterlijk uit zijn jasje, zodat we in 1991 van de Paleisstraat naar het Max Euweplein zijn verhuisd.”

Van der Kar

“Een andere markante bestuurder was Leo van der Kar, bekend van het Leo van der Karfonds. Begin jaren 80 nodigde hij mij en Jan Timman uit in het Apollohotel om over schaken te praten. Het was een klein mannetje met grootse daden die weinig met schaken had, maar wel erg veel respect had voor Euwe en vond dat Euwe een standbeeld verdiende. Het werd een schaaktoernooi, want hij wist ervoor te zorgen dat de VSB een schaaktoernooi ter nagedachte-nis van Euwe ging organiseren. Dat toernooi

Bestuursvergadering in 1994. V.l.n.r.: Diepstraten, Böhm, Meijer en Adema.

is van 1987 tot en met 1996 gehouden. Hij had diverse sportzaken in Amsterdam en zei dat als we iets wilden hebben we gewoon moesten zeggen dat hij het goed vond. Jan heeft daar volgens mij geen gebruik van gemaakt, maar ik heb er nog wel een keertje sportschoenen gehaald. In het bestuur was Van der Kar belast met het vinden van nieuwe huisvesting. Samen met Ed van Thijn, de toenmalige burgemeester van Amsterdam, heeft hij gelobbyd om het Max Euweplein zo te noemen. Er werd ook geregeld dat een deel van de nieuwbouw een sociaal-culturele bestemming moest krijgen. Zo zijn we in 1991 op het Max Euweplein terecht gekomen in onze huidige centrum.”

Na Snoep

“In de periode van Snoep waren er ook enkele strubbelingen met de KNSB, hetgeen Snoep zich erg aantrok, hij kreeg zelfs hartproblemen. In 1997 werd hij opgevolgd door Joop van Rijn, tevens een bankman. Die was minder gedreven dan Snoep en zijn belangrijkste aandachtspunt was dat de begroting klopte, een duidelijke visie voor het MEC had hij niet. De eerste jaren gingen verder op de lijn van Snoep, maar langzaam aan kwamen er minder sponsors en waren er amper bijzondere activiteiten. Op een gegeven moment was er geen geld meer om Ignace Hendriks te behouden, hetgeen direct het einde betekende voor de Max Euwe Academie. De jaren onder voorzitter Petersma stonden vooral in het teken van financieel overleven, maar hij had niet de contacten en gedrevenheid zoals Snoep. Af en toe waren er financiële meevallers zoals de sponsoring van FDC (Financieel Diensten Centrum) die ik heb binnen gebracht. Zij sponsorden via het MEC de 12-jarige Bianca Mühren, het jaarlijkse Pleinfestival en een kennisquiz. Lostboys heeft onze eerste website nog gebouwd.”

Nagel

“Frank de Grave had weer veel contacten in de politiek en het zakenleven. Een van die contacten, Willem Vermeend, heeft toen Straet Holding als sponsor binnengehaald, waardoor het MEC weer enkele jaren financieel gezond was. Onder Jan Nagel (voorzitter van 2007-2009) werd mijn betrokkenheid groter. We wonen bij elkaar om de hoek in Hilversum en gingen gezamenlijk naar de MEC-vergaderingen. In de auto bespraken we dan al een en ander en in Amsterdam namen we dan een harinkje en gingen na afloop van de vergadering even naar het casino. Jan heeft de ideale kwaliteiten voor een MEC-voorzitter: hij heeft veel contacten, heeft een schakershart, heeft visie, is ambitieus en wil de financiën altijd op orde hebben. In zijn jaren bloeide het MEC weer op. De Schaakkaravaan startte, er kwam een Euweborrel, Schaker van het jaar, Global Chess werd sponsor, er werd een manager aangesteld en er werden weer veel activiteiten georganiseerd.”

Hans tijdens het Pleinfestival van 1999

Plannen voor het MEC

“Het MEC moet natuurlijk een museum over Euwe hebben, dat spreekt voor zich. Daarnaast moet het MEC bijzondere dingen doen en dat kwalitatief goed doen. Ik denk dan bijvoorbeeld aan het organiseren van schaken in gevangenissen en symposia. Bij de opening van het laatste Nederlandse kampioenschap opperde staatssecretaris Fred Teeven (MEC-voorzitter van 2009-2010 – red.) het idee om schaken in penitentiaire instellingen gestructureerd te organiseren. In het radioprogramma *Man en Paard* hebben we eens een jaar een partij gespeeld tegen gedetineerden. Ze mochten per briefkaart een zet voorstellen en de meest voorgestelde zet werd gespeeld. Wekelijks belden we dan een inzender op om mee te praten. Het schaken zorgde ervoor dat men afleiding had, dat de gevangenis muren verdwenen, dat men vooruit ging denken. Het zou een mooie taak voor het MEC zijn om zoiets op te zetten. Ook zou het MEC symposia moeten organiseren, bijvoorbeeld over *Schaken en ethiek*. Ik denk hieraan omdat de FIDE voorstelt om meer snelschaak- en rapid schaaktoernooien te organiseren omdat er steeds meer wordt gefraudeerd in het klassieke schaak. Je zou met spelers, wedstrijdleaders, organisatoren en bestuurders oplossingen kunnen bedenken om vals spel tegen te gaan. Zo speelde ik vorig jaar een KNSB-partij die live op internet te volgen was. In hetzelfde gebouw kon je alle partijen op schermen zien en werd er commentaar gegeven. Mijn tegenstander kon door het hele gebouw lopen, zonder dat iemand hem in de gaten hield, want de wedstrijdleader moest natuurlijk in de speelzaal blijven. Ik heb toen na een aantal zetten de stekker eruit getrokken, zodat mijn partij niet meer live te volgen was. Voor dit soort zaken moet je een oplossing kunnen bedenken.”

Interview in het MEC met Jan Timman

Media

“Het wegvallen van enkele toernooien en Jan Timman als wereldkampioenskandidaat was funest voor het schaken in Nederland. De doodsteek voor het schaken in de media was mijns inziens de nederlaag van Kasparov tegen Deep Blue in 1997. Vanaf dat moment werd er anders tegen schaken aangekeken en de interesse bij de omroepen werd steeds minder. De schaakwereld is de afgelopen decennia enorm veranderd. Door de opkomst van internet kan je alle toernooien thuis live volgen. Ideaal voor het schaken, maar schaken werd daardoor minder interessant voor de media. Hopelijk kunnen jonge jongens als Carlsen en Giri het schaken weer populariseren.”

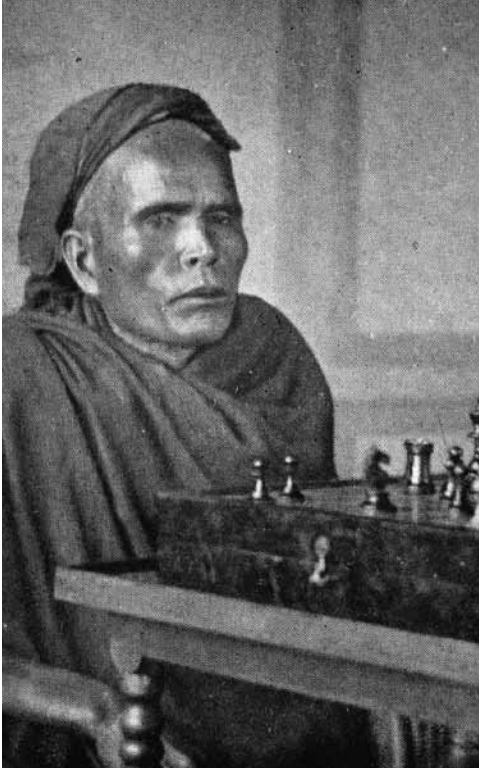
Euwe geeft simultaan op 16 december 1980 (precies 45 jaar na het behalen van de wereldtitel) tegen enkele BN-ers. V.l.n.r. Fanny Blankers-Koen, Bob Spaak, Anton Geesink en Jan Moll (piloot van "de Uiver").

Een bijdrage van Evert-Jan Straat

Onlangs is op 93-jarige leeftijd Bob Spaak, de bekende sportjournalist en commentator van radio en televisie, overleden. In de schaakwereld heeft hij enige bekendheid gekregen door zijn medewerking aan het boek 'Meneer Caïssa', Schaakherinneringen van Dr. Max Euwe (1955) dat hij in samenwerking met Euwe schreef. Euwe vertelt over zijn schaakreizen naar Rusland, de USA, Zuid-Amerika en Zuid-Afrika. Ook bevat het interessante portretten van schaakmeesters als Ossip Bernstein, Efim Bogoljubow,

Rudolf Spielmann, Miguel Najdorf en Samuel Reshevsky. Een apart hoofdstuk is gewijd aan Alexander Aljechin. Euwe, die hem goed heeft gekend, schetst in een uitvoerig portret de omstandigheden die hebben bijgedragen tot zijn wispelturige karakter.

Het volgende artikel (zie pagina 9) uit dit boek herinnert aan de reis die Euwe in 1930 met zijn vrouw naar Nederlands-Indië maakte en die door hem als een hoogtepunt in zijn schaakleven werd beschouwd.

Si Toembok

Het is altijd gemakkelijk en voordelig, wanneer men een paar alinea's over kan nemen uit een ander boek. Het spaart de pen en vult een blad-zijde. Hier volgt, wat de Deense journalist Karl Eskelund in zijn boek *Met de kous op de kop* heeft geschreven na een bezoek aan Batakse schakers in een Sumatraans dorp, een bezoek dat hij bracht in gezelschap van de gids Tambubolan. We gingen de grote voorkamer binnen. Midden op de vloer zaten twee mannen, die ik voor schaapherders uit een of ander Balkanland gehouden zou hebben. Ze waren mager en gespierd en hadden een natuurlijke waardigheid, die men soms onder heel gewone mensen

aantreft. Tambubolan wees naar de oudste van hen. 'Dat was degene, die tegen de Nederlandse wereldkampioen speelde', vertelde hij. Het was in het najaar van 1939. Het tafereel is een der hoogtepunten in de geschiedenis der Batakkers; het wordt avond na avond beschreven, als de kinderen naar de ouden zitten te luisteren. De ontmoeting vond plaats in Medan, in het Grand Hotel. De lichten fonkelden in de grote zaal; alle vooraanstaande Nederlandse families waren van de omliggende plantages gekomen om de beroemde schaakexpert te ontmoeten. Ze hadden niet bijzonder veel belangstelling voor de wedstrijd, die plaats zou vinden. Het was bijna belachelijk dat een Indonesische boer een wereldkampioen uitdaagde, vonden ze, maar het zou natuurlijk heel grappig kunnen zijn om te zien hoe hij op zijn plaats werd gezet. Men glimlachte toen de Batak-kampioen aankwam. Hij was gekleed in een grof pak van zelf geweven stof en liep op blote voeten. Men had geprobeerd hem ter gelegenheid van de avond in de schoenen te steken, maar zijn voeten waren te breed. Een tolk vergezelde hem, want hij kon alleen zijn eigen dialect spreken. Lezen of schrijven kon hij evenmin. De wedstrijd duurde tot middernacht. Het was doodstil in de zaal, toen de wereldkampioen opstond en zei: 'We komen niet verder. Remise'. Tot zover Eskelund.

Het was in de zomer van 1930, dat dr. Euwe tijdens zijn Indische tournee Si Toembok ontmoette, één van de drie Batakkers, die zowel aan de simultaanseance te Medan, als aan de klokseance aan zes borden deelnamen. Si Toembok behaalde bij beide gelegenheden remise en dat mag men, ook zonder dat men de Batakkers tot de minder ontwikkelde volken rekent, een uitzonderlijke prestatie noemen, omdat men

nu eenmaal niet verwacht, dat er in de rimboe sterke schakers wonen. Dat er in Afrika mensen wonen, die uren lang in een onbegrijpelijk hoog tempo hard kunnen lopen, gaat er nog in en we willen zelfs aannemen, dat er in tropische gebieden mensen zijn, die zonder een spoor van inspanning hoger springen dan de huidige wereldrecordhouder van de Internationale Atletiekfederatie, maar dat er in Sumatra's binnenlanden schakers - en dan nog wel sterke schakers - wonen, dat klopt niet met het beeld dat we ons van hun primitieve bestaan hebben gevormd. Dat is verbazingwekkend. Deze Si Toemboek speelde beter dan de Europeanen in Medan, hoewel hij nooit een blik in de Volledige handleiding voor het schaakspel had geslagen, want hij kon niet lezen. En niet schrijven ook, maar dat spreekt wel vanzelf, want wat heeft men aan schrijven, als men de taalfouten er niet uit kan halen.

Op de terugweg van Java vroeg Euwe of men niet een gesprek met Si Toemboek kon arrangeren. Hij wilde onderzoeken, waarop het spel van deze begaafde Batakker berustte, wilde weten of hij er strategische denkbeelden op nahield en of hij aan het bord plannen maakte, al was het dan maar onbewust. De ontmoeting kwam tot stand. Dr. Euwe zette Si Toemboek een stelling voor en vroeg hem, welke zet hij zou spelen. Het was een stelling, waarin een positionele zet vereist werd en de Batakker koos de goede. 'Waarom?' vroeg Euwe. Si Toemboek begreep de vraag niet. 'Waarom speelt u deze zet en niet een andere?' 'Omdat dit de goede is', vertaalde de tolk Si Toemboeks antwoord en daarmee was de kous af. Intuïtief had hij de juiste voortzetting gekozen. Euwe wilde onderzoeken, of de Batakker de goede van de slechte loper kon onderscheiden. Hij construeerde een partijstelling, waarin wit over een goede, beweeglijke loper beschikte en tevens over een slechte, die

door de eigen pionnen tot werkloosheid was veroordeeld. 'Welke loper is beter?' vroeg Euwe. Si Toemboek begreep het niet, maar de tolk formuleerde de vraag anders. 'Si Toemboek moet een van de twee lopers verliezen', zei hij, 'welke zal hij het liefste missen?' De Batakker keek op het bord en koos zonder aarzeling de slechte, dus de goede. De Batakkers hebben positiegevoel. Onbewust. Ze spelen een sterke partij, waarin het tactische element overweegt. Het strategische sluimert. De Batakkers beheersen het, maar ze weten niet dat ze het beheersen. Ze kiezen intuïtief de goede zet, hebben geen idee van de gezonde speelwijze, kennen geen openingen en geen theorie, maar ergens hebben ze blijkbaar een fijn en gevoelig apparaatje verborgen, dat onmiddellijk eventuele afwijkingen van het veilige pad registreert en hen waarschuwt voor al te grove fouten.

De Batakkers spelen twee soorten schaakspel: onze moderne versie en hun eigen spel, dat veel meer overeenkomst vertoont met het oorspronkelijke Chaturanga, dat hen vanuit India eeuwen eerder bereikt moet hebben dan ons spel, dat ze van zendelingen en missionarissen leerden. Dr. Euwe liet zich de spelregels van het Batakse spel uitleggen en speelde vervolgens tegen Si Toemboek en Si Prang. Van de eerste verloor hij, de andere partij eindigde in zijn voordeel, een resultaat, waarmee hij zeer tevreden was, hoewel hij dit gedeeltelijke succes niet in de eerste plaats aan een snelle beheersing van de Batakse spelregels toeschrijft. Deze spelregels wijken weliswaar af van de onze, maar er zijn toch ook duidelijke overeenkomsten. Zo doen torens en pionnen precies hetzelfde als bij ons en toen de lastige stukken dus van het bord waren - het bord was in de grond gesneden en de stukken erop waren door de Batakkers met eenvoudige werktuigen gefabriceerd - bleef er een eindspel over, waarin de Nederlandse groot-

meester de winstgang wel kon vinden. Maar Si Toemboek bood zijn tegenstander die kans niet.

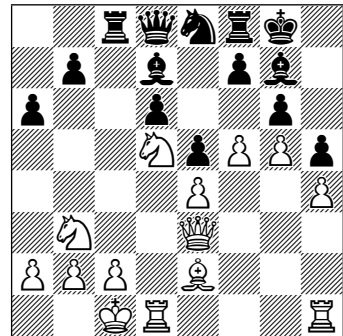
Si Toemboek, de meester in de Sumatraanse rimboe, leeft blijkens de reportage van Karl Eskelund dus nog steeds en ook leeft in die buurt nog de herinnering aan een glorieus Bataks wapenfeit op het schaakbord: de remises van Si Toemboek tegen de Nederlandse grootmeester, die weinige jaren later zelfs wereldkampioen zou zijn. Hoeden af voor Si Toemboek! Als hij ooit de gelegenheid had gehad theorie te studeren, zou hij waarschijnlijk zelf een grootmeester geworden zijn. Dat de Batakkers iets in hun mars hebben, is dr. Euwe

tijdens de thuisreis nog duidelijker geworden. Hij kwam toen eens in gesprek met de zanger-dichter Speenhoff, die eveneens een tournee door de Indische archipel had gemaakt en ook met Batakkers had geschaakt. 'Ik speel heus een sterke partij schaak', zei Speenhoff, 'maar ik heb glad verloren'.

Tot op de dag van vandaag kan men, binnen- of buitenshuis, met de Batakkers schaken. Maar pas op, ze schaken alleen maar met u, als ge een kleine bijdrage levert in de kosten van levensonderhoud. Ze zijn pure professionals. Wat er bij deze Batakse vertrouwelingen van Caïssa ook sluimert, hun commercieel instinct is het zeker niet.

PARTIJ ANAND – STRATING

De grote verrassing tijdens onze jubileumactiviteiten in december 2010 was de nederlaag van wereldkampioen Vishwanathan Anand tegen Henk Strating. In onze vorige Nieuwsbrief stond een foto van de stralende winnaar, maar niet de partij. Op veler verzoek hier de gehele partij. Commentaar is grotendeels afkomstig uit de rubriek van Babs Wilders in het Nederlands Dagblad.

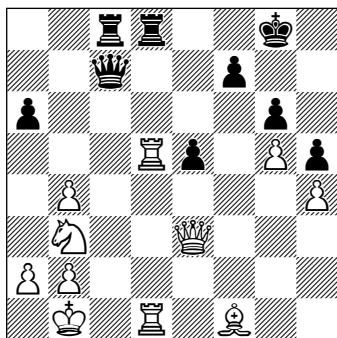

Vishwanathan Anand – Henk Strating sr

(Dit sr er even bij voordat jr met de eer op de loop gaat. Die speelde overigens 3 dagen eerder remise tegen Jan Timman.)

1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 g6
 (De Siciliaanse Draak.) **6.Le3 Lg7 7.f3 o-o 8.Dd2**
Pc6 9.o-o-o Ld7 10.g4 Pe5 11.h4 h5 12.g5 Pe8
13.f4 Pg4 14.f5 Tc8 15.Le2 Pxe3 16.Dxe3 a6
17.Pd5 (Wit heeft natuurlijk groot ruimtevoordeel maar zwart houdt nog stand.)
17...e5 18.Pb3

18...Lc6? (De fout waar simultaangevers op wachten.) **19.f6 Lxd5?** (De zwartspeler zet hier terecht een vraagteken maar gaat de loper op g7 naar h8 dan volgt 20.Pe7+, ook niet leuk.) **20.fxg7 Pxd7** (20...Lxb3 heeft geen zin vanwege de tussenzet 21.gxf8D+. Nu staat zwart een heel stuk achter, maar zegt Henk sr: "Je wilt niet als eerste opgeven".) **21.Txd5 Dc7** (Even mat dreigen, op zich al leuk tegen een wereldkampioen.) **22.c3 b5 23.Kb1 Pe6 24.Thd1 Tfd8 25.Lf1 Pf4 26.T5d2 b4 27.cxb4 d5** (Het begin van een gemene combinatie.) **28.exd5 Pxd5 29.Txd5??**

(De zwartspeler dacht hier aan het “schaak der wrake “ met twee stukken achter maar dan hoor je vervolgens op te geven en hier gebeurt het omgekeerde....) **29...Dc2+ 30.Ka1 Dxd1+ 0-1**
(Wat wit er ook tussen zet; het is mat.)

ACTIVITEITEN IN HET MEC

Ook het afgelopen halfjaar zijn er weer trainingen in het MEC gegeven. Nadat Ivan Sokolov in april een leerzame training over pionformaties had gegeven, was het op woensdag 25 mei de beurt aan Yasser Seirawan. Yasser was van plan om enkele eigen partijen te gaan bespreken naar aanleiding van zijn nieuwe boek “Chess Duels: My games with the World Champions”, maar hij begon met een partij van het die middag afgelopen kandidatentoernooi. Om een lang verhaal kort te maken: om 23.00 uur (!) was hij – tot volle tevredenheid van de aanwezigen – nog steeds bezig met partijen uit dit toernooi, waardoor het oorspronkelijke onderwerp een volgende keer aan bod zal komen.

Oprichter Leo Diepstraten overhandigt dochter Fietie Euwe de fotocompilatie van Bas Beekhuizen

Yasser Seirawan wist van geen ophouden

Op zaterdag 7 mei hebben we een leuk filmmiddag gehad. In drie zalen werden schaakfilms en compilaties vertoond. De belangstelling was goed, vandaar dat we vaker filmmiddagen gaan organiseren. Een week later was onze halfjaarlijkse Euweborrel. Dit keer werd er teruggekeken op de jubileumactiviteiten in december, werd de nieuwe voorzitter – Eric Smaling – geïnterviewd door Hans Böhm en bracht penningmeester Albert Riemens de financiële positie alsmede de *Vrienden van Euwe* onder ieders aandacht. Hoofdsponsor van het jubileum, kleinzoon Dirk Brouwer en dochter Fietie Euwe

Het winnende team van Wageningen

kregen een fraaie fotocompilatie als herinnering aangeboden. Wederom was het Holland Casino onze gulle gastheer.

Op zaterdag 25 juni was het jaarlijkse Pleinfestival. Ondanks de (miezer-)regen in het begin was het plein goed gevuld met schakers. Hans Ree en Genna Sosonko gaven dit jaar de simultaans en klokseances. Het snelschaken werd verzorgd door Matthew Tan en de tweeling Veron en Myron Roesink speelden simultaan tegen de aanwezige jeugdige schakertjes. Het voordeel van het matige weer was dat het MEC zelf goed bezocht werd. Naast rondleidingen waren er de hele dag schaakclips te zien. Tenslotte was er een dubbelronde driekamp tussen clubs die dit jaar een jubileum vierden: Caissa (Amsterdam), BSG (Bussum) en Wageningen. Wageningen was duidelijk de sterkste, voor BSG en Caissa.

De komende maanden staan in ieder geval grootmeestertrainingen van Sadler, Sokolov en Seirawan op het programma.

De trainingen voor clubschakers starten op zondag 9 oktober. Er zijn twee groepen: 1400-1600 en 1600-1800. Op onze website staat meer informatie over deze trainingen.

BOEKENBEURS

Op zaterdag 5 november is onze halfjaarlijkse boekenbeurs. We zijn open van 11.00-14.00 uur. Particulieren kunnen tot woensdag 2 november een tafel reserveren: euwemec@xs4all.nl of 020-6257017.

Programma CinéMax filmfestival

Zaterdag 19 november van 12.00 tot 15.30 uur

Het MEC organiseerde afgelopen mei een film-middag, ondanks het stralende weer was dit een succes. Graag tonen wij een nieuwe selectie uit ons audiovisueel archief. Dit jaar verscheen er een gloednieuwe documentaire over de in 2008 overleden Bobby Fischer. Zijn opmerkelijke levensloop is een onderwerp voor verscheidene documentairemakers geweest. Wij vragen dus u aandacht voor de schaaklegende Bobby Fischer. Ook zullen we een tweetal meesterlijke speelfilms vertonen waarin het schaakspel een hoofdrol vertolkt. Na afloop is er gelegenheid voor een drankje en schaken.

Zaal 1 “Fischer door het oog van de camera”

12.00 – 12.15 Fischer vakantiefoto’s
Drietal fotocollages van Fischer in de Filippijnen.

12.20 – 13.00 Clash of the titans (1999)
Documentaire over de wereldkampioenschapsmatch van 1972 met uniek beeldmateriaal van de match voorbereidingen en interviews met alle betrokken partijen.

13.15 – 15.00 Me and Bobby Fischer (2009)
Documentaire over Bobby Fischer’s laatste jaren waarin zijn oude vriend Saemi Palsson hem uit de gevangenis in Japan helpt en hem naar IJsland begeleidt.

15.10 – 15.30 Max Euwe in het Polygoon
Compilatie van al het polygoonmateriaal over Max Euwe.

Zaal 2 “Schaken in de speelfilm”

12.00 – 12.25 Euwe 75-jaar kampioen
Ter gelegenheid van dit jubileum stelde het MEC een dvd samen met foto’s uit fotoalbums van de familie Euwe en radiofragmenten van de publieke omroep.

12.30 – 13.00 Max Euwe in het Polygoon
Compilatie van al het polygoonmateriaal over Max Euwe.

13.15 – 15.00 Dangerous Moves (1984)
Franstalige film over de strijd om het wereldkampioenschap tussen twee zeer verschillende mannen. De titelhouder een 52 jarige jood uit de Sovjet-Unie en een 35-jarig genie die enkele jaren ervoor gevlucht is naar het westen. De film won een Oscar voor beste buitenlandse film.

15.10 – 15.30 Schaker en de Dame (1989)
Korte film van Esmé Lammers, kleindochter van Euwe en bekend van “Leve de koningin” Een dag voor de grote finale verklaart de Nederlandse kampioen Thomas Sabel aan een tv-journaliste niet enkel dat hij de beste is, maar ook dat vrouwen niet kunnen schaken. Even later, terwijl hij het spel bestudeert met zijn coach Lehmann krijgt hij een telefoontje van een onbekende vrouw die hem de raad geeft vooral op de dame te letten. De onbekende daagt hem uit om tegen haar te spelen in een obscure kroeg.

Op verzoek kan om 15.30 uur ook ander beeldmateriaal bekeken worden.

Een bijdrage van Evert-Jan Straat

De volgende uitgaven ontving het MEC van uitgeverij New in Chess.

Matten nr. 9 Schaakverhalen. *New in Chess*, 2011. 128 pagina's. € 12,95

Het coververhaal is geschreven door Allard Hoogland en gaat over zijn bezoek met Magnus Carlsen aan drie wedstrijden van Ajax. Ja, voetbal is populair ook bij schakers. Als Magnus een keuze zou mogen maken tussen wereldkampioen schaken of spits bij Real Madrid zou hij kiezen voor het laatste. Jan Timman vertelt over zijn vriendschap met zijn generatiegenoot Ulf Andersson. Andersson is de schaker pur sang. Buiten het schaken heeft hij weinig interesses en zijn enige hobby is tennis. Dikwijls heeft hij Timman gesecondeerd bij zijn WK-tweekampen. Eigenlijk is dat de ideale rol voor Ulf. Urenlang bezig zijn met het analyseren van een eindspel (zijn specialiteit) zonder de spanningen van het wedstrijdschaak. In een uitvoerig portret beschrijft Peter Boel het leven van de bijna vergeten meester Carel van den Berg. In *De Honderdjarige* tekent Dennis l'Ami het levensverhaal op van Johan van Hulst. Over de betekenis van het schaakspel zegt hij: 'Het was en is een betekenisvol facet in mijn leven, maar niet meer dan dat.' In het leven van Chris de Ronde heeft het schaakspel een belangrijke rol gespeeld. Als laatste wordt hij toegevoegd aan het Nederlandse team dat in 1939 aan de Olympiade in Buenos Aires gaat deelnemen. Na het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog besluit hij in Argentinië achter te blijven.

Robert-Jan Friele vertelt hoe zijn leven daarna is verlopen. De Spaanse journalist David Llada laat Luis Rentero, de organisator van het beroemde toernooi in Linares, aan het woord. Rentero

voerde een harde strijd tegen remises en ging zelfs zo ver dat hij de spelers boetes oplegde! Zijn grootste teleurstelling was dat het hem niet lukte om Fischer, die hij in Los Angeles had opgezocht, in zijn toernooi achter het bord te krijgen. Een interessante en gevarieerde aflevering van dit tijdschrift voor schaaklezers.

Jurgen Kaufeld & Guido Kern: *Grandmaster Chess Strategy. What Amateurs Can Learn from Ulf Andersson's Masterpieces*. *New in Chess*, 2011. 223 pagina's. € 22,95

Een partijverzameling met de beste en leerzaamste partijen van Ulf Andersson. Wie is op dat idee gekomen? Andersson zelf zeker niet, want die heeft zijn partijen nooit becommentarieerd. De auteurs zijn trainers, die bij het analyseren van zijn partijen bewondering kregen voor zijn positionele stijl en techniek. Zij hebben getracht er een leerboek van te maken. De partijen zijn ingedeeld naar verschillende middenspel- en eindspelthema's. In het voorwoord vertelt Peter Leko dat hij veel van Anderssons partijen heeft geleerd. Zijn absolute favoriet is Tigran Petrosjan. Ja, dat een speler met het talent van Peter Leko veel van Andersson heeft geleerd, valt gemakkelijk te begrijpen. Bij het grote publiek zijn spelers als Andersson en Petrosjan door hun vele strijdloze remises en door de hoge moeilijkheidsgraad van hun winstpartijen nooit erg populair geweest. Deze collectie partijen is interessant voor talentvolle en ambitieuze spelers, die de stijl van Andersson kunnen waarderen. Of amateurs veel van zijn spel kunnen leren, valt te bezien.

Yakov Neishtadt: *Improve Your Chess Tactics. 700 Practical Lessons & Exercises*. *New in Chess*, 2011. 384 pagina's. € 17,95

Wie weinig tijd heeft voor schaakstudie wordt

vaak geadviseerd een half uur per dag te reserveren voor het oplossen van tactische stellingen. Zo wordt de slagvaardigheid aangescherpt. Deze uitgave is daar bijzonder geschikt voor. In het eerste deel van deze uitgave zijn 380 voorbeelden en opgaven geselecteerd, gerangschikt naar thema. Vervolgens worden 350 stellingen in willekeurige volgorde aan de lezer voorgelgd. Bij de oplossingen achterin staat ook een diagram zodat bij het nakijken een schaakbord niet noodzakelijk is. Wie dit boek heeft doorgevoerd en er veel van heeft opgestoken is op tactisch gebied een kei! Aanbevolen aan clubspelers die de elementaire combinaties beheersen.

Emmanuel Neiman & Yochanan Afek: Invisible Chess Moves. Discover Your Blind Spots and Stop Overlooking Simple Wins. New in Chess, 2011. 240 pagina's. € 19,95
Hoe is het mogelijk dat spelers die ver vooruit kunnen rekenen een winst in één zet over het hoofd kunnen zien? De auteurs laten zien dat sommige zetten buiten het vaste denkpatroon vallen en daarom niet in je opkomen. Tijdens het denkproces selecteren sterke spelers een aantal zetten om tot een juiste beslissing te komen. Bij tactische stellingen vallen die overwegingen grotendeels weg. Er bestaan thematische combinaties zoals die in het boek van Neishtadt worden behandeld, maar soms komen er stellingen op het bord met tactische wendingen die als het ware uit de lucht komen vallen. Die stellingen worden in dit boek behandeld. Een interessante uitgave die sterk afwijkt van de geijkte combinatieboeken.

Victor Bologan: The Rossolimo Sicilian. A Powerful Anti-Sicilian that Avoids Tons of Theory. New in Chess, 2011. 238 pagina's. € 22,95
De Rossolimo-variant, die ontstaat na 1.e4 c5 2. Pf3 Pc6 3. Lb5 meestal gevolgd door ruil op c6, is lange tijd met argwaan bekeken. Kasparov bekritiseerde midden jaren '80 deze opzet sterk,

Aljechin met zijn beroemde trui

maar speelde de variant tien jaar later zelf. Het is een goed wapen tegen de gecompliceerde Sveshnikov-variant, want het spel wordt in veel rustiger banen geleid. Bologan zet de strategische ideeën met grote precisie uiteen. Het is een variant met veel verschillende pionnenstructuren en om daar inzicht in te krijgen is diepgaande studie vereist. Het boek sluit af met 22 opgaven en een uitvoerige variantenindex.

Matthias Wahls, Karsten Müller & Hannes Langrock: The Modern Scandinavian. Themes, Structures & Plans in an Increasingly Popular Chess Opening. New in Chess, 2011. 368 pagina's. € 27,95
Deze uitgave, die gebaseerd is op twee eerdere werken van Wahls over deze opening in het Duits, behandelt de variant 1.e4 d5 2. exd5 Dxd5

3.Pc3 Da5. Aan de hand van een groot aantal partijen (meer dan 200) worden de strategische ideeën van deze variant uiteengezet. Pas aan het einde van het boek volgt een theoretische appendix van slechts 30 pagina's samengesteld door Müller en Langrock. Wie dit boek gaat bestuderen, kan het best beginnen met het theoretische gedeelte dat verwijst naar de eerder behandelde partijen. Daaruit blijkt dat een aanzienlijk aantal partijen uit de vorige eeuw niet meer relevant is en beter vervangen had kunnen worden door recente partijen. Een variantenindex ontbreekt.

Christian Hesse: The Joys of Chess. Heroes, Battles & Brilliances. New in Chess, 2011. 432 pagina's. € 29,90
Behalve boeken die uitgegeven worden om kennis over te dragen, verschijnen er ook uitgaven met aandacht voor luchtiger zaken. In deze uitgave wordt aandacht besteed aan een mengelmoes van onderwerpen, zoals de schoonheid van het spel, uitgewerkt in studies en problemen, curiositeiten, ideeën en verhalen. De auteur beperkt de hoofdstukken meestal tot enkele pagina's en leidt ze in met een gedicht. Soms gaan verhalen een eigen leven leiden. In het hoofdstuk *Gamesmanship* wordt verteld over de WK-tweekamp tussen Euwe en Aljechin. Aljechin, bekend met Euwe's afkeer van katten, speelde een partij met een Siamese kat op zijn schoot. Droog wordt nog opgemerkt dat het contract over het WK geen artikel bevatte waaruit kan worden opgemaakt of dat was toegestaan. Een grappig en onzinnig verhaal. Psychologische oorlogsvoering tijdens een tweekamp om de hoogste titel is van alle tijden, maar het in de strijd werpen van huisdieren is tot nu toe nog niet in praktijk gebracht. Aljechin was een bijgelovig man die soms zijn Siamese katten voor de partij over het bord liet lopen, maar verder ging hij niet. Wel heeft hij tijdens de tweekamp een partij gespeeld waar-

bij hij een trui met een zwarte kat erop droeg. Euwe had trouwens helemaal geen afkeer van katten.

New in Chess Yearbook 99. New in Chess, 2011. 246 pagina's. € 26,95

In de nieuwe rubriek *Benjamin's Opening Takes* behandelt Joel Benjamin nieuwtjes in stellingen die al talloze keren op het bord hebben gestaan. De surveys bevatten bijdragen van onder andere Tiviakov, S. Kasparov, Lukacs/Hazai, Vladimirov, Stohl, Ivanchuk, Ikonnikov, Adorjan/Vegh, Gavrillov, Inarkiev, Raetsky/Chetverik en Palliser. Tenslotte bespreekt Glenn Flear enkele nieuwe uitgaven: Scheerer, Blackmar-Diemer gambit; Dreev, Meran & Anti-Meran Variations en Dembo & Palliser, Scotch game.

Van diverse personen ontving het Max Euwe Centrum: *Kingpin No. 41, 2011. 64 pagina's. € 7,50*
Dit onregelmatig verschijnende tijdschrift bevat een bijdrage van Nick de Firmian over de Bermuda Open, Olimpiu Urcan over Ilyumzhinov, Luke McShane over lange partijen, columns van Justin Horton en Gary Lane, een boekbespreking van Sarah Hurst en analyses van Sutovsky, Leitao, Ivan Sokolov en Emanuel Berg. Een leuk nummer!

FIDE Album 2001-2003, Editions feenschach-phénix, 2011, 676 pagina's. € 50

Een fraai gebonden boekwerk met schaakcomposities uit de periode 2001-2003.

Hogeschool Zeeland Schaaktoernooi, Vlissingen 2010, 156 pagina's.

Dit toernooiboek doet verslag van het toernooi aan de hand van rondeverslagen, partijen, foto's en krantenartikelen. Het toernooi werd gewonnen door de Indiase grootmeester Sasikiran.

Een reactie van Bob van de Velde uit Amsterdam.

Salo Landau als bridgespeler

In Nieuwsbrief 76 werd in de rubriek *Uit de oude doos* een curiosum getoond: de *Schaaksleutel*, een bijzonder openingshulpmiddel dat midden jaren '30 is ontworpen door Salo Landau en Reuben Fine, die toen in Nederland woonachtig was. Zoals beschreven bestaat dit hulpmiddel uit een kartonnen schijf die door te draaien openingsvarianten, in totaal 116, toonde. Deze *Schaaksleutel* had enig succes, want in 1936 kwam er al een verbeterde 2de druk op de markt.

In de schaakwereld zal minder bekend zijn dat Landau ook aan de wieg heeft gestaan van twee van zulke hulpmiddelen voor bridgespelers. Hij was zelf een in die tijd sterke bridgespeler die al begin jaren '30 door Emanuel Lasker, ook al veelvuldig in Nederland verblijvend, ertoe was overgehaald zijn professionele bezigheden van het schaakspel te verleggen naar het bridgespel, net zoals Lasker eind jaren '20 zelf ook had gedaan, overigens tot ontsteltenis van de schaakwereld. Op Laskers initiatief vond in 1932 het eerste meerlandentoernooi uit de geschiedenis van het wedstrijdbridge plaats, en wel tussen Engeland, Duitsland en Nederland. Het Nederlandse team bestond uit de toen nog piepjonge gebroeders E.C. en F.W. Goudsmit, die al spoedig tot de beste Europese bridgers werden gerekend, Salo Landau en ... Emanuel Lasker als playing captain! Lasker was toen in de Nederlandse bridgewaterld volkomen ingeburgerd. Het Nederlandse team, waarin ook Borel als invaller optrad, kwam uit dit een week durende toernooi te voorschijn als winnaar. Korte tijd hierna organiseerde de in 1930 opgerichte Nederlandse Bridge-Bond het eerste

Euwe doet de eerste zet bij Spielmann (wit) tegen Landau (zwart)

Europese Kampioenschap in Scheveningen, de eerste van een reeks die tot op heden voortduurt.

Als vaste bridgepartners scheidden zich later de wegen van Landau en Lasker, die in brieven aan zijn vrouw klaagde over Landaus spel. Beiden keerden ook weer tot het schaakspel terug, maar bleven toch ook steeds als bridgers actief. Zo is van hen een foto bekend waarop ze tijdens de match Aljechin-Euwe 1935 op een vrije avond als partners bridgespelen tegen Aljechin en Simon Schiller, ook al een voormalige Nederlandse bridgepartner van Lasker. In die jaren publiceerde Landau niet alleen een bridgeboek (*Moderne bridge tactiek*), maar ontwierp hij samen met zijn oude teamgenoot Ernst Goudsmit kennelijk naar het voorbeeld van de *Schaaksleutel* ook twee sleutels voor bridge: *Bridge-sleutel*; *Het bieden en Bridge-sleutel*; *Het spelen*, beide uitgegeven door H. Wittkowski, Amsterdam 1937. Ze werken op dezelfde manier als de *Schaaksleutel*: door de schijf te draaien komt er informatie te voorschijn over de bied-, respectievelijk de speelmogelijkheden.

In de Bijzondere Collecties van de Amsterdamse Universiteitsbibliotheek (UBA) bevindt zich de door twee schenkingen in 2006 ontstane Bridgecollectie Amsterdam. Deze collectie is vermoedelijk de grootste ter wereld in een openbare instelling. De Stichting Herman Filarski is destijds gelijktijdig opgericht om de UBA te ondersteunen, onder meer bij het verwerven van aanwinsten. Deze Stichting zoekt al geruime tijd naar een exemplaar van de

biedsleutel van Landau en Goudsmit; de speel-sleutel is, evenals de Schaaksleutel, al aanwezig. Misschien dat deze ontbrekende sleutel zich ergens verdwaald ophoudt tussen schaakboeken waar bridgers doorgaans niet zoeken. Wie vindt de sleutel tot deze biedsleutel ?

Bob van de Velde is voorzitter van de Stichting Herman Filarski.

SCHAAKKARAVAAN

De subsidie voor ons project *De Schaakkaravaan* loopt eind 2011 af. We gaan dus tot 2012 nog een serie schaaklessen op scholen geven en in september start de volgende cursus *Schaaktrainer1* (les geven volgens Stap 1 van de Stappenmethode). Op zaterdag 19 november

vertonen we voor de deelnemende kinderen nogmaals *Lang leve de koningin in City*. Als het lukt gaan we onze bevindingen bundelen, het liefst in een klein boekje, zodat ook anderen in de schaakwereld van onze ervaringen en ideeën kunnen profiteren.

MUSEUM

Het afgelopen jaar heeft onze curator, Lorena Zevedei, de gehele collectie in kaart weten te brengen. Een immense klus, want van elke museumstuk is een foto en een omschrijving gemaakt.

Daarnaast zijn de vrijwilligers druk bezig om de expositie *25 jaar MEC* vorm te geven die we in december willen openen. Daarnaast wordt er hard gewerkt aan een expositie over het befaamde toernooi *Curaçao 1962*.

SPONSORING TALENTENPLAN

Net als in 2010 zal *managementboek.nl* het talentenplan van het MEC sponsoren. De sponsoring zal voor het overgrote deel ten goede komen aan Anish Giri. De 17-jarige Anish is deze zomer voor de 2^e keer kampioen van Nederland geworden en heeft reeds de magische elo-grens van 2700 overschreden. Begin september stond

Anish met 2722 op de 23^e plaats van de wereld. Een trainingsstage in Frankrijk met bondscoach Vladimir Chuchelov - deels gefinancierd uit de sponsorgelden van *Managementboek.nl* - moet hem helpen om de stap naar de absolute wereldtop te maken.

In deze rubriek staan we stil bij bijzondere issues uit het verleden. Met name in ons eigen archief lopen we regelmatig tegen artikelen, foto's of attributen aan die we graag aan een groter publiek willen tonen. Uiteraard zijn bijdragen van anderen ook welkom.

GROOTMEESTER VAN HET SCHAAKBORD WERD 70

Caroline Euwe interviewt haar vader Max.

“Ik dacht nooit dat ik Aljechin zou verslaan”.

Eenmaal is een man uit de Lage Landen wereldkampioen schaken geweest. Dat was in 1935. De jonge Nederlander Max Euwe versloeg met 9-8 en 13 remises de formidabele Aljechin. De Rus herwon overigens de titel twee jaar later. Donderdag 20 mei is Prof. Dr. Max Euwe 70 jaar geworden. Naar aanleiding hiervan vroegen wij zijn dochter, Caroline Euwe, die voor de Nederlandse televisie de wekelijkse serie “Kijken naar kinderen” maakt, hem te interviewen. In april heeft Prof. Euwe zijn laatste kollege in Rotterdam gehouden en op 17 juni houdt hij zijn afscheidscollege in Tilburg. Dan gaat hij met pensioen, hetgeen niet inhoudt dat hij een rustiger tijd tegemoet gaat, want in september 1970 is hij benoemd tot president van de Wereldschaakbond, de Fédération Internationale des Echecs (FIDE). Bovendien heeft hij verschillende adviseurschappen en schrijft hij artikelen en boeken. Tussen twee reizen naar Joegoslavië en Canada maakte hij een paar uur vrij voor zijn dochter om wat over zichzelf te praten.

Sinds kort woont hij in een grote luxueuze flat in Buitenveldert. Omdat ik weet dat hij eigenlijk niet veel om

Links auteur en dochter Caroline Euwe

een mooi huis geeft en al tevreden is als hij ergens een tafel heeft om aan te werken, vraag ik hem waarom hij zo'n grote flat heeft gehuurd.

„Ikzelf heb inderdaad niet veel meer nodig dan een tafel en een stoel, maar mijn boeken, papieren en tijdschriften vragen ruimte. Anders krijg je rommel, heb je geen overzicht en daar kan ik slecht tegen. En dan: ik hou veel van natuurschoon. Ik geniet dan ook erg van het uitzicht”. De flat ziet aan de ene kant hoog uit over de Amstel en de weilanden erachter, aan de andere kant een panorama van Amsterdam met zijn hoge flats en zijn vele kerken.

We praten over zijn schaakloopbaan en daarnaast over zijn wiskundecarrière. Een paar maal in zijn leven heeft hij moeten kiezen tussen wiskunde en schaken. Leverde dat problemen op?

„Het is één van mijn zwakke punten, die mij ook bij het schaken parten speelt, ik kan moeilijk kiezen, als beide mogelijkheden even

Mevrouw Euwe met haar dochters in 1948. V.r.n.l. Els, Fietie en Caroline Euwe.

goed lijken. Wiskunde vond ik mooi en ik kon er goed mee overweg. Ik was leraar wiskunde aan het gemeentelijk lyceum voor meisjes in Amsterdam en studeerde in mijn vrije tijd verder. Toen kwam het aanbod van een schaakcomité om Aljechin uit te dagen. Ik heb het aangenomen; liet de wiskunde schieten. Ja waarom? Ten eerste kan ik moeilijk nee zeggen: ook een zwak punt in mijn karakter. En verder vond ik schaken leuk, het lag me. Eerzucht om wereldkampioen te worden had ik eigenlijk niet, wel destijds (op z'n zoste jaar) om Nederlands kampioen te worden. Ik dacht namelijk dat ik Aljechin nooit zou verslaan. Bij schaken overschat je de ander gemakkelijk. Je weet van jezelf na afloop van een partij wat je over het hoofd hebt gezien, maar je denkt van de ander dat hij alles heeft gezien en de meesten zijn zo dat ze je

achteraf heus niet uit de droom zullen helpen. Zo was ik er dus ook van overtuigd dat Aljechin mij zou verslaan en mijn winst overrompelde mij eigenlijk wel een beetje. Maar ik zat door die wereldtitel wel aan het schaken vast. Je kon je niet meer terugtrekken, dat zou onsportief zijn. Eerst moest ik Aljechin de gelegenheid geven de titel terug te winnen - hetgeen gelukte - maar daarna moest je als ex-wereldkampioen toch ook mee blijven doen”.

“Pas in 1953, bijna 20 jaar later, toen er geen kans meer was om de titel te heroveren kon ik weer aan studeren denken. In die tijd dat ik de wiskunde ontrouw was geweest, was er zoveel veranderd, was er zo'n enorme vooruitgang geboekt, dat er geen kwestie meer van was dat ik die achterstand nog kon inhalen. De wiskunde was me een beetje vreemd geworden. Nee,

ik vond het niet naar. Ik heb over het algemeen weinig last van spijt over genomen beslissingen. Bovendien was ik nog altijd leraar wiskunde - dat ben ik op een paar jaar na altijd blijven doen naast het schaken - dus ik stond niet met mijn ziel onder de arm. Heel toevallig kwam net in die tijd de computer meer naar voren. Ik ben er een studie van gaan maken, werd vrij spoedig daarna verbonden als wetenschappelijk medewerker aan Remington, daarna directeur van het Nederlands Studiecentrum Informatica en tenslotte hoogleraar en daarmee was het schaken van de baan. Ik ben er gelukkig op tijd uitgetrokken, zodat ik er goede herinneringen aan heb overgehouden. Altijd het gevoel te hebben dat je er tegenop kunt - natuurlijk, je verliest wel eens partijen, maar dan had je iets over het hoofd gezien - maakt dat je het prettig vindt. Was ik door blijven spelen, dan was ik ongetwijfeld in de nare situatie terechtgekomen, dat ik het niet meer aan had gekund, dat ik de zetten van de tegenstander niet meer had kunnen begrijpen”.

Nare krant.

Omdat ik nu voor ‘t eerst hoor dat hij schaken een leuk spel vond, vraag ik waarom er thuis nooit werd geschaakt.

“Ieder mens moet zijn tijd indelen tussen werken en niet werken en dan gaat een spelletje schaak in de werktijd ten koste van andere dingen. En schaken in je vrije tijd is nog inspannend ook. Ik ben ook nooit verslingerd geweest aan schaken. Dat zit ergens in mijn karakter, ik hou niet van dingen die geen duidelijk maatschappelijk nut hebben. Schaken vind ik tijddodend en aan zoiets zou ik mijn tijd alleen geven als ik de tijd echt zou moeten doden, zoals bijvoorbeeld in een concentratiekamp of wanneer ik aan een ziekte zou lijden. Als kind was het natuurlijk anders, toen vond ik het een

leuk spel. Mijn ouders speelden het veel en op mijn vijfde leerde ik het en omdat het een spel was dat me goed lag, speelde ik het veel. Toen was er toch wel een zekere ambitie bij, waarom je ermee doorging. Je wilde winnen. Bovendien kon je het je toen beter permitteren zo maar een partijtje te spelen. Later werd dat moeilijker, als je dan ooit zo maar een partij speelde en je verloor - en wat zegt dat, je speelt vlug, zet je niet helemaal in - dan lekte zoiets uit en als mijn broer Wim wel eens speelde en een partij van iemand verloor, kwam het in de krant en stond er Euwe (alsof ik het zelf was) verloor tegen die en die. Nu kan je natuurlijk zeggen, wat kan het je schelen, maar daar heb je weer zo’n zwakte in mijn karakter. Over zulke dingen wind ik mij op. Ik vind zoiets onrechtvaardig. Ze mogen best met grote letters in de krant zetten als ik echt van iemand verlies, maar niet als het gaat

Euwe, altijd aan het werk

om een vluggertje, waarbij je je niet inzet. Dat vind ik toch trouwens een van de heel nare kanten van een krant: de journalisten krijgen soms de gelegenheid hun rancunes jegens een ander over het hoofd van duizenden uit te braken. Dat vind ik niet behoorlijk”.

Het gesprek over het nut van net schaken brengt mij op vroeger. Ik herinner mij goed dat hij altijd zat te werken. Nooit uit. Nooit op bezoek zitten. Nooit languit liggen lezen. Nooit zo maar zitten kletsen. Wel uit als het nuttig voor ons - de kinderen - was. Wel op bezoek als er naar familie gegaan moest worden. Wel een boek lezen, omdat het goed was voor de algemene ontwikkeling (met een heel enkele uitzondering als het ging om een geestig boek van Godfried Bomans bijvoorbeeld). Wel even praten met een gast, maar hooguit een kwartier en dan weer terug naar het bureau. Ik vraag dan ook wat mijn vader plezierig vindt.

„Plezierig vind ik eigenlijk zo’n oppervlak-kig woord, ik heb er nooit goed mee overweg gekund. Ik maak elke week een programma, waarbij ik alles zo veel mogelijk uursgewijs indeel: waar ik naartoe moet. Wie ik moet opbellen. Wat ik waar naartoe moet meenemen. Welke brieven, artikelen ik nog moet schrijven. Alles zo efficiënt mogelijk. Als ik ergens op bezoek ga, moet er een reden voor zijn en dan staat het op mijn uurprogramma. Ik zal nooit zo maar ergens op bezoek gaan, ik zou bang zijn dat het de mensen niet zou schikken. Zo’n lijst maak ik dus om overzicht te hebben, anders ga je malen. Ik doe het dus eigenlijk uit een soort zelfbescherming. Je weet wat je van uur tot uur kan doen. Je hoeft niet te aarzelen: zal ik eerst dit of zal ik eerst dat. Soms heb je je tijd te ruim gepland, dan valt het mee en heb je even vrij. Ik doe tegenwoordig wel iets meer aan ontspanning. Vroeger hield het op met wandelen, nu kijk ik ook televisie. Vooral voetbalwedstrijden vind ik heerlijk, maar andere dingen toch ook

wel, een fijne film of zo. En lezen doe ik alleen als ik grote reizen maak. Het vervelende is dat ik die boeken - detectives, ook wel eens romans - achter elkaar uitlees en ik ben waarschijnlijk bang dat als ik in mijn dagelijkse leven ook zou gaan lezen, ik niet sterk genoeg zou zijn om die boeken opzij te leggen. Bang voor vrije tijd ben ik eigenlijk niet, nee dat werken is geen vlucht. Ik geloof dat ik altijd wel iets zou vinden om mij onledig mee te houden. En mocht er ooit een tijd komen dat ik niet meer nuttig kan zijn omdat mijn ideeën verouderd zijn en de mensen hun schouders ophalen als ze die vent van 83 weer zouden zien aankomen, dan zou ik misschien toch nog wel weer wat vinden. Ik kijk nooit zo ver in de toekomst. Ik denk altijd: tegen die tijd zien wel weer verder”.

Sportiviteit

Omdat hij als een sportief man bekend staat, vraag ik hem of hij iets kan zeggen over de zoveel geroemde sportiviteit.

„Om te beginnen dit: Ik vind de mensen tegenwoordig heel onsportief. Vraagt bijvoorbeeld Ajax om zeer geldige redenen of een wedstrijd op een andere dag gespeeld kan worden, nee dan kan dat weer niet. Ik vind dat, als je sportief bent, je je tegenstander au serieux moet nemen. Je moet de verdiensten van je tegenstander op de juiste waarde weten te schatten, hem niet kleineren en niet in de eerste plaats aan jezelf denken, niet altijd dwars liggen als je iets verzocht wordt. Tenslotte gaat het om de krachtmeting van het spel zelf. De mensen zijn als de dood om hun eigen kansen ook maar met een procent te verkleinen”.

Je maakte altijd de indruk er niets om te geven als je een partij verloor.

„Dat is niet helemaal waar, natuurlijk raakte het me. Als ik de volgende ochtend wakker werd dacht ik: er is iets naars en dan was het die verloren partij, maar ik liet het niet merken. Ik ben toch wel iemand van uiterlijkheden. Toen ik de wereldtitel van Aljechin verloor, stond ik direct op en gaf hem een hand, hield zelfs een speech. Je kunt op zo'n moment je eigen emoties de baas, gelukkig maar, want ik zou het verschrikkelijk vinden om - zoals ook wel eens gebeurt - met je stukken naar de tegenstander te gaan smijten. Op zich wel begrijpelijk, maar toch niet helemaal te excuseren. Ik ben nooit kwaad geweest op mijn tegenstander als hij me versloeg. Soms wel een beetje verdrietig”.

Sommige mensen noemen je geniaal, ben je het daarmee eens?

„Oh nee, absoluut niet. Ik ben beslist geen genie, ik heb altijd keihard moeten werken om het te halen. Ik ben wel iemand met een gezond verstand en een wil om te werken, maar daar houdt het mee op. Er zijn maar weinig mensen, die iets zo maar direct snappen je merkt het direct. Ik studeerde met een vriend, L.T. Smid, ook een onderwijzerszoon, nu hoogleraar. Hij begreep de dingen net iets vlugger dan ik. Ik moest erop blokken. En dat is iets wat ik niet helemaal begrijp van vele van de tegenwoordige studenten. Ze beseffen niet dat het niemand aanwaait, op de paar genieën na dan. Het is inderdaad razend moeilijk om jezelf steeds weer op te porren, dat wel. Maar je moet, anders blijf je steken en dat begrijpen die studenten niet. Iemand die wel geniaal was, was Van der Waarden, nu hoogleraar in Zürich. Als hij nieuwe stof hoorde, kon hij er direct opmerkingen over maken. En Bobby Fischer, dat is ook een

genie, die wordt nu ook wereldkampioen, daar ben ik van overtuigd. Zo'n jongen als Fischer heeft geniale invallen tijdens een partij. Ja, af en toe heb ik er ook wel eens één gehad, maar minder, veel minder dan zo'n jongen. Bij mij is het meeste toch serieus overdacht”.

Via zijn prestaties zowel op wiskundig als op schaakgebied hebben we het over zijn doorzettingsvermogen, dat een enorme rol moet hebben gespeeld

„Nee, dat is het hem nu juist, ik heb weinig doorzettingsvermogen en daar heb ik vooral bij het schaken last van. Ik ben gauw ontmoedigd. Je moet als je niet zo'n sterk karakter hebt, ezelsbruggetjes gebruiken, zoals jezelf helpen met dingen, die een ouderwets mens als mij nog aanspreken. In de trant van: er zijn mensen die vertrouwen in mij hebben, die mag ik niet teleurstellen. En: er zijn geldoffers van anderen mee gemoeid als ik het opgeef. Ik wil met een goed geweten kunnen zeggen: ik heb alles gedaan wat ik kon, ik heb mij zo goed mogelijk voorbereid en ik probeer onder de beste condities te spelen. Een modern mens heeft het moeilijker, die moet de stimulans uit zichzelf halen”.

Politiek

Een onderwerp waarover we nogal eens van mening verschillen, is ook in dit gesprek niet te omzeilen, de progressieve jongeren, de politiek.

„Wat me wel van 't hart moet, is dat de progressieve partijen alles zo zwart-wit zien. Eigenlijk mag ik niet praten over politiek. Als president van de Wereldschaakbond kan ik mij niet met politiek bezighouden. Het is mijn taak steeds te bemiddelen tussen twee landen en ik mag niet het risico lopen dat het een of andere land wordt afgeschrikt. Maar wat me ergert in die progressieve jongeren is dat eeuwig met

protestborden lopen, tegen Vietnam, tegen Griekenland, noem het allemaal maar op. Maar als er veertig Poolse arbeiders worden doodgeschoten, hoor je niets. Wel als er een Amerikaan wordt gedood. Je protesteert of tegen Amerika en Rusland - want ze maken allebei fouten, dat spreekt vanzelf - of je houdt je mond. Het is een vreselijk kinderlijk gevoel in mij. Als ik zie dat dieren elkaar opeten, kan ik twee dagen niet slapen en als ik zie dat mensen tegen elkaar wredeheden begaan, kan ik dat niet verwerken. Het is soms moeilijk partij te kiezen. Ik herinner me nog goed in 1912 - ik was toen elf - dat je tijdens de Balkanoorlog de ene dag in de krant las, dat de Bulgaren gemeen waren tegen de Turken en de volgende dag las je het omgekeerde. Je wist niet aan welke kant je moest gaan staan. Langzamerhand heb ik leren zien dat je de dingen niet zwart-wit kunt benaderen”.

Maar de progressieve jongeren zijn toch bezig met bepaalde dingen, waar jij ook achter staat, zoals bijvoorbeeld gelijke rechten enzovoort, ook van onderontwikkelde volkeren.

„Stellig, maar ze hebben het er vooral over dat onze maatschappij niet deugt. Alle goede dingen negeren ze. Ik hou van een beetje objectievere benadering. Alles enigszins relativerend benaderen hoort bij een wetenschappelijke opvoeding en dat missen die studenten. Daarbij heb ik niet in de eerste plaats mijn eigen studenten op het oog, nee, de studenten in het algemeen. Er zullen heus wel heel veel goede tussen zitten, maar ze denken toch te veel aan zichzelf. Het is allemaal zwart-wit. Ze eisen openheid als iemand wil dat zijn privacy beschermd wordt, maar ze schreeuwen moord en brand als hun eigen privacy in gevaar komt. Ikzelf ben ook progressief. Maar dat geloven ze niet. Ik hecht nergens traditionele waarde aan. Maar om nu maar meteen onze hele maatschappijstructuur aan te vallen? Onzin. Laten

ze eens gaan kijken - of beter nog - gaan leven in landen waar dictatuur is, dan zingen ze wel een toontje lager. Nee, hier deugt dit niet en dat niet, zeggen ze. In andere landen zoals Cuba, om maar een voorbeeld te noemen, is zeker alles rozengeur en maneschijn. Maar ze hebben er nog nooit echt geleefd. Op de een of andere manier zijn ze verkeerd voorgelicht. De fouten die ze hier zien, worden opgeblazen. Wat ze op een afstand zien, vinden ze minder erg. Dat vind ik nou onsportief, het ene hekelen, het andere ophemelen. Ze zijn - de goede niet te na gesproken - niet helemaal eerlijk. Ik vind ze bovendien onverdraagzaam en weinig sociaal voelend en daar doe ik niet aan mee. Hoe mooi hun idealen ook mogen zijn. Daarom heb ik nu DS'70 gestemd en ben ik uit de PvdA gegaan. Ik heb er mensen gevonden die de dingen van twee kanten bekijken, respect hebben ook voor hun tegenstanders, al zijn die het niet met hen eens. Toch trekt het politieke leven mij niet aan. Ik denk omdat de belangrijke zaken er vaak uitlopen op oeverloze discussies. In de politiek telt niet het goed weten of 't goed beredeneren, maar meer 't goed verkopen en dat is iets wat mij totaal niet ligt”.

Gepubliceerd in Het Vrije volk,
zaterdag 15 mei 1971

Een bijdrage van Cor ten Woude

Mooie rondleiding! Bezoekje M.E. centrum blijft steeds weer zeer zeker de moeite waard.

Jan Werle, Govert Tiddens

Un gran lugar para los amautes del ajedrez. Y un traro inmejorable.

Miguel Angel Fernandez Garcia

Met schaken heb ik niets maar wel met Dr. Euwe. Hij was mijn wiskundeleraar. Maar ook was hij 1 x per jaar Sinterklaas met de handwerk-juffrouw als Zwarte Piet. Grote hilariteit.

Ineke

Un lugar maravilloso e imperdible para los que gustan del ajedrez, historica pura.

Gonzalo Relabarren

Thank you for a great afternoon. You have a wonderful library

Luc Gather, Canada

Un grand merci pour votre accueil et vos conseils. A très bientôt avec de joueurs du club de Baisieux (Lille). Merci pour les dessins, les enfants Noëlie,

Darius et Galaad.

Vielen Dank für die freundlicher und sehr interessante Führung! Ein sehr schönes und liebevoll zusammengestelltes Museum. Wir kommen wieder!

Thomas und Michelle

Mille mercies pour votre chaleureux accueil, cet endroit est une caverne d'Ali Baba pour une joueur d'échecs!

Carine & Emanuel

Cor ten Woude, reeds 11 jaar vrijwilliger van het MEC

Mooie verzameling, zeer de moeite waard voor elke schaakliefhebber. Hartelijk dank voor de uitgebreide informatie. Kom zeker nog eens kijken!

Willem Verhulst

De schaker die oorlog voert op 't en met 't schaakbord heeft door z'n onbegrip dit machtige spel verloren! (n.a.v. Het Nazi-schaakbord)

Onno P. Wolters

Great museum. A tribute to the World Champion Max Euwe. Good people running it now. Most impressed. Wish I could spend lot of time here. Perhaps next time. This is my first visit. Many thanks to the guide Mr. Cor. With kind regards.

S.Subramania, Chennai India

Met mijn vrouw een dagje naar Amsterdam en haar ook het Max Euwe Centrum laten zien. Daar heb ik per slot van rekening goede herinneringen aan, als winnaar in de simultaanseance tegen wereldkampioen Vishy Anand! Houd het MEC in stand, ook voor de komende schaakgeneraties.

Henk Strating, geboren in het jaar dat Max Euwe wereldkampioen werd!

Indrukwekkend verjaardagscadeau: een bezoek-
je aan het Max Euwe Centrum. Vond het prach-
tig en kom zeker terug!

Ben Hondeveld, Hoofddorp

Elke maand een bezoek aan een ander
Amsterdams museum. Zo kom je nog eens op
onverwacht leuke plekken. Nooit geweten dat
Amsterdam zo'n leuk en leerzaam schaakmu-
seum heeft. Dank voor de rondleiding!

Jos Sonnema en Piet Hermans

Even for someone who does not play chess, this
an intriguing exhibition! Thank you for the
kindness and the tour. Hope to come back some
time.

Sara en Jan uit Duitsland

Heerlijk om een middag in de bibliotheek te
mogen vertoeven met een goede oogst aan data
die ik nog niet bezat rondom Hein Donner.

Ron de Haas

Leuke mensen en zeer vriendelijk, alleen de ver-
leiding om zoveel boeken te kopen is groot.
Bedankt dat jullie het schaken zo levendig houden.

Marcel

Ik was op zoek naar een olympiadefoto in
Thessaloniki 1988 van de prijsuitreiking.
Wie o wie kan die voor mij vinden?

Rudy Douven

Merci pour l'accueil et la visite. Lonque vie a ce
centre et aux échecs!

Radouan El Fakkak, de L'échiquis Touranqueau

Thank you very much. It was better than weed.

Alex

Wat een interessant museum! Euwe gaat weer
leven. Dank voor de enthousiaste rondleiding.

Maurice en Seger

Het is een knus, klein en sfeervol museum!
Lekkere koffie en aardig personeel, de schaak-
liefhebber kan zijn hart ophalen! Het was een
aangenaam verblijf. Groetjes,

Robert Stallinga

A worthfull tribute to a great man!

Jan Brak!

Al 40 jaar schaken, maar nog nooit in Het
M.E.C. geweest. Het bleek een boeiend bezoek,
met rondleiding. Ik kom hier vast nog eens
terug.

Wopke Veenstra

Thank you very much for your warm welcome
and the very nice tour! We will definitely be
back!

Fiona Tom and Gilles, Luxemburg

Muchas Gracias por toda la Informacio, es muy
alentador ver tantas library y fotos y conocer
Mas sobre Max Euwe.

D.Hannis, Mexico

SCHENKINGEN EN DONATIES

De afgelopen maanden hebben we weer de nodige schenkingen mogen ontvangen. Van Els Euwe kregen we – via kleinzoon Machgiel Bakker – enkele persoonlijke bezittingen van Euwe, zoals zijn oproep voor de landstorm, twee trouwkaarten en een menukaart. Het leukste waren echter de twee schoolrapporten van de jonge Max toen hij op de Derde Hoogere Burgerschool met vijfjarigen cursus te Amsterdam zat. Bijzonder was de grote vooruitgang die Max in zijn laatste maanden maakte voor de exacte vakken. Op zijn eindrapport had de 17-jarige Max maar liefst 4 tieners en 3 negens! En dat terwijl hij voor diezelfde vakken een rapport eerder 7,6,7,9,7,7,8 scoorde. Even een tijdje minder fanatiek geschaakt?

De Hoogere Burgerschool met 5-jarigen cursus te Amsterdam. HERDE RAPPORT.				De Hoogere Burgerschool met 5-jarigen cursus te Amsterdam. EINDRAPPORT.			
LEERVAKKEN	Voor- rijzen	Waard- cijfer	AANKOMSTIGHEIT	LEERVAKKEN	Voor- rijzen	Waard- cijfer	AANKOMSTIGHEIT
Nederlands	/	10		Nederlands	/	10	
Duitsche taal	/	10		Duitsche taal	/	10	
Wetenschap. methode	/	10		Wetenschap. methode	/	10	
Rekenen	/	10		Rekenen	/	10	
Natuurkunde	/	10		Natuurkunde	/	10	
Schiedk.	/	10		Schiedk.	/	10	
Natuurlijc. historie	/	10		Natuurlijc. historie	/	10	
Konstgeschied.	/	10		Konstgeschied.	/	10	
Handwerkering	/	10		Handwerkering	/	10	
Statistiek	/	10		Statistiek	/	10	
Aardrijksk.	/	10		Aardrijksk.	/	10	
Geographie	/	10		Geographie	/	10	
Bekendheid	/	10		Bekendheid	/	10	
Bekendheid	/	10		Bekendheid	/	10	
Fransch	/	10		Fransch	/	10	
Engelsch	/	10		Engelsch	/	10	
Duitsch	/	10		Duitsch	/	10	
Handwerken	/	10		Handwerken	/	10	
Lijnschets	/	10		Lijnschets	/	10	
Gymnastiek	/	10		Gymnastiek	/	10	

AMSTERDAM, 1 Mei 1918. (Handwritten signature)

Voor de bekendheid der cijfers en letters zie Medd. 5.

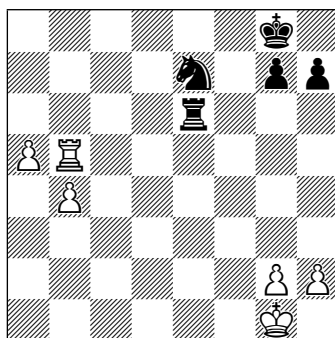
Euwe's laatste 2 rapporten

Van schaakvereniging Zierikzee kregen we – via Piet de Vreede – een groot aantal schaakboeken. Van Bab Wilders kregen we Der Schachspieler van Dupuy-Mazuel, volgens de ex libris afkomstig van Paul Keres! Van Wessel Zweers ontvingen we schaakboeken, -schaakspellen, schaakpuzzels en schaakpostzegels uit de erfenis van zijn vader, Tjerk Zweers, die jarenlang donateur van het MEC was. Erg fraai was de uitgebreide

schenking die we kregen van de erfgenamen van de heer De Blécourt, die heel kort nog voorzitter van de KNSB is geweest. Hoewel de gehele schenking uiterst fraai is, zijn met name de originele jaargangen van de Wiener Schachzeitung van 1898-1938 heel bijzonder.

In een van de boeken zat een originele foto van Euwe die tegen Efim Bogoljubow speelt. Aan de hand van de foto was te achterhalen dat het om de 1^e partij uit hun match ging. De partij werd op 4 april 1928 in Amsterdam gespeeld en de foto is genomen na de 41^e zet van wit.

1.Pf3 d5 2.d4 Pf6 3.c4 e6 4.Lg5 Pbd7 5.e3 Le7
6.Pc3 0-0 7.Tc1 c6 8.Ld3 dxc4 9.Lxc4 Pd5 10.Lxe7
Dxe7 11.0-0 Pxc3 12.Txc3 e5 13.e4 exd4 14.Dxd4
b5 15.Le2 c5 16.De3 Tb8 17.Pd2 Te8 18.f4 Tb6
19.Df2 f6 20.Lf3 c4 21.b3 b4 22.Txc4 La6 23.Td1
Lxc4 24.Pxc4 Ta6 25.Dd2 Pb6 26.Pd6 Td8 27.e5
Ta5 28.a4 Dc7 29.Dxb4 Dc5+ 30.Dxc5 Txc5
31.Te1 Tc7 32.a5 Pc8 33.Pb5 Tc5 34.Le2 a6 35.b4
Txb5 36.Lxb5 axb5 37.Tc1 fxe5 38.fxe5 Pe7 39.e6
Td6 40.Tc5 Txe6 41.Txb5 ½-½

De gevonden foto met de diagramstelling (zie linkerpagina) op het bord

SPONSOREN

De activiteiten van het MEC worden mogelijk gemaakt door: de Koninklijke Nederlandse Schaakbond, de gemeente Amsterdam, de Vrienden van Euwe, schenkingen en bijdragen van onze donateurs.

Ook krijgt het MEC (im)materiële steun van: Sequoia, Deloitte, Holland Casino, Nederlandse Gasunie, New in Chess, Ondernemingsvereniging Max Euweplein, PriceWaterhouseCoopers, Schaak & Go winkel Het Paard, managementboek.nl en diverse uitgeverijen.

VRIENDENLOTERIJ: ONDERSTEUN HET MEC!

Jammer genoeg hebben maar weinig lezers van de Nieuwsbrief actie ondernomen om het MEC via de Vriendenloterij (voorheen Sponsor Bingo Loterij) te ondersteunen, terwijl het een kleine moeite is! Als u meedoet aan deze loterij, dan komt de helft van uw inleg ten goede aan het MEC. Op onze site (www.maxeuwe.nl/steun) kunt u een deelnameformulier downloaden.

Speelt u reeds in de Vriendenloterij? Dan kunt u heel eenvoudig aangeven dat u voor het Max Euwecentrum speelt, zodat de helft van uw inleg aan het MEC ten goede komt. Bel de klantenservice (0900-3001400) en meldt dat u voor de stichting Max Euwe Centrum wilt spelen. Een kleine moeite, die het MEC veel op kan leveren!

DONATEURS

De meeste donateurs hebben reeds een bijdrage voor 2011 overgemaakt, waarvoor we hen uiter-aard hartelijk danken. Mocht u dit jaar nog niet hebben gedoneerd, dan zouden wij het

op prijs stellen als u dat alsnog doet. Bij deze Nieuwsbrief zit een acceptgiro voor uw bijdrage van 2011.

WEBSITE

Op onze website (www.maxeuwe.nl) kunt u het laatste nieuws omtrent het MEC lezen, maar ook hebben wij een uitgebreid archief over Euwe, het MEC en schaken in het algemeen. In het nieuwe schaakseizoen zal Karel van Delft wederom regelmatig een artikel voor onze site schrijven en natuurlijk plaatsen wij verslagen

en foto's van activiteiten. Tenslotte kunnen wij onze links van harte aanbevelen!

Voor de Schaakkaravaan is er een aparte site (www.schaakkaravaan.nl), waarop alle informatie over dit project is te vinden, alsmede de columns van ambassadeur Hans Böhm.

OPENINGSTIJDEN

Het MEC is dinsdag tot en met vrijdag en ook alle eerste zaterdagen van de maand van 12-16 uur geopend. Voor groepen (schaakclubs!) kan

het MEC - in onderling overleg - ook op andere momenten bezocht worden.

VRIJWILLIGERS

Ger Hageman heeft een baan gevonden en is daarom gestopt als vrijwilliger. Wij willen Ger bij deze hartelijk danken voor zijn inspanningen de afgelopen 2 jaar en wensen hem veel succes in zijn nieuwe baan!

Gelukkig hebben we Alex Koelewijn bereid gevonden om ons team te komen versterken. Vanaf september zal Alex woensdag en donderdag op het MEC aanwezig zijn. Alex: welkom!

Ger Hageman gaat

Alex Koelewijn komt

OPLOSSINGEN

Studie MEC: **1.Pe7 Kxe7** [1...,Tc7 2.Td5# ; 1...,Txe7 2.Pe5# ; 1...,Lxe7 2.Pe5#] **2.Te5#**

Studie 25: **1.Tc1 Ld1** [1...,Kxc1 2.Te1# ; 1...,Pxe3 2.Dxe3# ; 1...,Lxe4 2.Td3#] **2.Te2#**

Hoewel het zaterdag 25 juni regenachtig begon, gloorde in de loop van de middag de zon. Voor de schakers maakte het niet veel uit, die kwamen toch, weer of geen weer.

Genna Sosonko

De belangrijkste medewerkers van dit jaar waren: Genna Sosonko en Hans Ree (simultaan en klokseance), Matthew Tan (snelschaak), terwijl Myron en Veron Roesink om beurten simultaan gaven aan de jeugdigen.

Hans Ree

Matthew Tan

Myron en Veron Roesink

MEC - KALENDER

De komende maanden staan de volgende activiteiten op het programma:

Zaterdag **Eerste zaterdag van de maand: MEC geopend**
1 oktober

Zondag **Start MEC-trainingen** (1400-1600 en 1600-1800)
9 oktober

Woensdag **Training** van grootmeester Matthew Sadler
26 oktober

Zaterdag **De halfjaarlijkse boekenbeurs** van 11.00-14.00 uur.
5 november

Zaterdag **Eerste zaterdag van de maand: MEC geopend**
5 november

Zaterdag **Lang leve de koningin** in City (alleen voor kinderen
19 november van de Schaakkaravaan)

Zaterdag **CinéMax** (filmmiddag) van 12.00-16.00 uur
19 november

Woensdag **Training** van grootmeester Yasser Seirawan
23 november

Zaterdag **Eerste zaterdag van de maand: MEC geopend**
3 december

Vrijdag **Viering 25 jaar Max Euwe Centrum**
9 december

Woensdag **Training** van grootmeester Ivan Sokolov
14 december

Kijk op www.maxeuwe.nl voor meer informatie over deze activiteiten.

rekening 5401670 t.n.v. Stichting
Max Euwe Centrum te Amsterdam